

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cismădiei 3.

Se prenumără și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsicani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Sibiu, 18 Octomvrie st. v.

Sunt procurorii de stat păzitori ai legii și ai dreptății sau agenți de maghiarizare, care au să ajute guvernului a realiza mult doritul ideal, de a preface Ungaria într-o Maghiarie?

Această întrebare trebuie să i-se impună fiecărui om cu mintea întreagă, care a cetit raportul diarului „P. Lloyd” despre pertractarea finală în procesul ultim de presă al colegului nostru dela „Zastava”, dl Iasa Tomici.

Din acest raport reproducem aici următorul pasagi, care va rămâne unic în istoria justiției moderne:

Procurorul spune, că a cunoscut pe un omladinist, care după adunarea din Chichinda-mare i-a dis urmatorele: „Eu sunt Sârb, de aceea nu ceară nimenea dela mine să renunț la ideile mele și nu cuteze nimenea să mă maghiarizeze, căci numai decât l'as omori.

„Dacă însă le va succede Maghiarilor să câștige pentru ei pe fiul meu, eu mă voi bucura de aceasta, căci de el sigur ar fi mai bine ca de mine acum. În urma nasterii și a creșterii mele, eu urc rassa maghiară și de aceea stau izolat în lumă. Că nu doresc fiului meu această situațiune, nici decum de invidiat, va înțelege ori-și-cine. De aceea fiul meu stă la dispoziția Maghiarilor și n'au decât să-l maghiarizeze”. Acesta este limbajul și punctul de vedere al unui om de omenie.

Este o lege a naturii, că puterea cea mai mare atrage la sine pe cea mai mică și crește printr'nsa. Procurorul își exprimă convingerea, că statul ungar actual poliglot se va preface în urma necesității împregiurării într'unul unitar. Scopul culturai nu poate fi altul, decât binele individual. Este mai presus de toată îndoaala, că fracțiunile naționalităților din Ungaria au să treacă printr'un proces de transformare. Interesul individului este mai mare decât al națiunii.

Aceste garanții se arată mai lămurit în existența de o mie de ani a statului, în toleranța față de celelalte naționalități, în însuflețirea moștenită pentru libertate și constituție și în sfârșit în aceea, că în decurs de douăzeci de ani țeara aceasta a făcut progrese, ca-și-care alte țeri în decurs de veacuri nu le-au făcut. Că națiunea maghiară în faptă nu este agresivă, documentează coloniile germane din apropierea imediată a capitalei, Szt.-Endre, Pomáz etc., care s'au făcut maghiare, fără a se plânge cândva.

Sârbii, în interesul lor propriu bine înțeles, ar trebui să se împrietenească cu idea contopirii desvârșite cu rassa domnitoare. Aceasta corectă și onestă privire a lucrurilor ar

trebul să se manifesteze la fiecare Sârb inteligent. Atunci s'ar adevări și proverbul sârbesc frumos și profund: „Luda ie voda tecla — tece opet” (unde a curs apa odată, va mai curge și de altădată.)

Un redactor sârb este acuzat de agitație contra naționalității maghiare și a instituțiilor constituționale, ear' înaintea juraților susținător public al acusei aduce drept cel mai puternic argument pentru condamnare faptul, că acuzatul nu împărtășește punctul de vedere corect și onest, că Sârbii, în interesul lor propriu bine înțeles, trebuie să se contopească cu rassa domnitoare.

Apărătorul legii și al dreptății se crede chemat a enunța înaintea judecătorilor, că interesul și binele individului pretind contopirea fracțiunilor naționalităților într'o singură rassa.

Nici nu mai reflectăm la trista împregiurare, că omul, care a făcut aceste enunțări, se numește Alexie Gozdu și este nepotul nemuritorului Emanuel Gozdu, care pentru conservarea și înaintarea în cultură a neamului seu românesc a destinat tot ce a câștigat în spornica sa viață.

Întrebăm numai: cine și ce îl îndreptățește pe procurorul guvernului ungar să decreteze înaintea sanctuarului dreptății extirparea limbilor, care alcătuiesc statul poliglot al Ungariei?

El, păzitorul sfințeniei legilor, pe care lege se basează, când argumentează astfel, pentru a obține condamnarea unui cetățean egal îndreptățit al statului?

Întrebăm mai departe, consimte guvernul constituțional ungar cu aceste enunțări? Acestea sînt principiile, acesta este constituționalismul, după care se guvernează Ungaria poliglotă? Acestea sînt scopurile, la care voesc el să o conducă.

Noi scim, că țeara aceasta este locuită în majoritate covârșitoare de cetățeni nemaghiari, și scim, că fiecărui popor, fiecărei naționalități îi este garantat prin lege dreptul, de a trăi și de a se desvolta în propria sa limbă și în propriile sale obiceiuri naționale.

Legea aceasta, legea naționalităților, există încă și a fost sancționată de cătră Maiestatea Sa Monarhul nostru constituțional. Prin urmare este obligă-

toare pentru toți și trebuie respectată de toți factorii statului cu sfințenia cuvenită tuturor legilor sancționate și neabrogate.

Dar' se poate o înfruntare mai strașnică a legii, ca aceea comisă de procurorul Alexie Gozdu, când el, ca pădător al legilor și al instituțiilor constituționale, are tupeul de a enunța un principiu diametral opus acelu, care a creat legea naționalităților?

Cine agitează contra instituțiilor constituționale și ale naționalităților, dacă nu acela, care enunță fără încungiur extirparea naționalităților și înfruntă legea, care garantează existența și dreptul de desvotare al acestora?

Ear' dacă asemenea lucru se poate întempla în statul constituțional al nostru, fără-ca guvernul să se opună și să pedepsească după merit pe cutezătorul călcător al legii, dacă acest călcător este chiar purtătorul importantei funcțiuni de procuror de stat, dacă nu este exclus, că această înfruntare a legii se face cu voea și consimțirea guvernului, atunci i-se impune fiecărui om cuminte convingerea, că în Ungaria chiar factorii constituționali, chemați să guverneze țeara și să execute legile, s'au angageat la lupta de rassa pentru extirparea naționalităților.

Este o întrebare de a doua ordine numai, cu ce fel de arme se va purta această luptă. Nu schimbă absolut nimica din natura lucrului, că se accentuează drept împregiurare atenuantă, că națiunea maghiară nu este agresivă și că ea dorește să se servisească procesul contopirii pe cale pacinică.

Dacă este să fiu omorât, îmi este cu desvârșire egal, că fi-voiu tocat de-a dreptul în cap sau mi-se vor sustrage pe rând materiile nutritive și în locul lor mi-se vor introduce tot pe încetul materii destructive, până când organismul meu va peri.

Așa stă lucrul și cu viața națională. Dacă s'a decretat extirparea limbilor nemaghiare din țeară și se lucră cu premeditare în sensul acestei decretări, viața naționalităților este primejduită și nu mai împoartă nimica întrebarea, că fi-vor ele mai degrabă și cu

forța sau mai încet și mai cu binișorul exterminate?

Lupta de rassa este începută și în cazul dintăiu și în al doilea.

Și sporindu-se pe și ce merge tot mai mult simptomele, care spun, că în Ungaria s'a început această luptă, este pentru naționalitățile din Ungaria o datorință impusă de legea conservării de sine, ca să se pregătească din bună vreme, pentru a întimpina cu succes această luptă și a nu peri într'nsa.

Fiind atacate în existența lor, naționalitățile se vor apăra cu toate mijloacele legale, care le au și care le vor veni întru ajutor, ear' pentru pagubele, care le va suferi țeara din această luptă, vor purta răspunderea aceea, care au provocat-o.

La atâta se par a fi ajuns lucrurile după douăzeci-și-unul de ani de stăpânire a Maghiarilor!

Ear' noi întrebăm încă odată pe toată lumea nepreocupată: cine agitează în Ungaria?

Libertatea de presă în Ungaria.

Sub acest titlu publică „Românische Revue” în numărul ei din Noemvrie a.c. următorul articol interesant, eșit din penna domnului Dr. Alexandru Mocsonyi:

Dreptul liberei exprimări a vederilor politice nu poate lipsi dintre drepturile de libertate ce constituția trebuie să le garanteze cetățenilor. Aceasta este o axiomă, care astăzi nu mai are trebuință de a fi dovedită; ea și-a câștigat deja autoritatea unei axiome politice de sine înțelese, întocmai ca și aceea, după care drepturile constituționale fără garanță corespunzătoare nu sînt decât nise drepturi iluzorii. Cu toate acestea în Ungaria, cel puțin cât pentru partea cea mai mare a populației, se are astfel cu acest drept al libertății de vorbire și de presă, de cumva nu ar voi cineva să pretindă, că judecătorul în propria sa cauză încă ar oferi garanță trebuincioasă a unui scut de drept, ori să nege, că instituțiunea curții cu jurați, ca o garanță constituțională a libertății noastre de presă, s'ar întemeia pe această idee fundamentală. Dar' acela, care ar voi să nege aceasta, ar nega simplu un fapt, faptul, că întreaga dislocare a curților cu jurați din Ungaria a fost stăpânită de această idee fundamentală și a fost servită dintr'un punct de vedere național unilateral. E vădit, că aici nu postulatale unui scut de drept eficace al libertății de presă au fost normative, ci considerațiuni politice mai

înalte, și desființarea ulterioară a curții cu jurați din Sibiu, a uneia, a cărei înființare a fost din capul locului în contra principiului, a putut să alunge pentru totdeauna și cele din urmă îndoeli în această privință.

Pentru-ca cetitorul să-și poată de altminteforma o idee aproximativă despre scutul de drept, de care se bucură libertatea presei naționale opoziționale, voi să arunc în treacăt o rață de lumină asupra raporturilor respective.

De-abia trebuie să se mai accentueze îndeosebi, că cu privilegiul proceselor de presă politice ale acestei presei opoziționale se tragează exclusiv numai de acele diferențe naționale, care despart astăzi popoarele de sub coroana Sltui Stefan în două mari tabere politice, și că, în virtutea deja amintitului principiu de dislocare, jurații aparțin așa zicând exclusiv direcțiunii dominante, ear' acușati cu totul exclusiv direcțiunii naționale opoziționale.

De aci rezultă, că în asemenea procese de presă politice, judecătorii și acușatii stau unii cu alții în raport de adversari politici, care va să zică, jurații au să-și pronunțe verdictul asupra concetățenilor lor ca asupra adversarilor lor politici.

Tot atât de vrednic de însemnat este și metodel, de care se servesc procuraturile de stat, cu privilegiul acestor procese, în acusele lor publice. Drept stare faptică a unui delict de agitare în contra constituției, în contra legii etc., legea pretinde o provocare directă spre comiterea unei fapte punibile sau o agitare directă la ură în contra unei confesiuni, unei naționalități etc. Procuraturile de stat însă schimbă momentul punibil al directului în diametralul lui contrar, în indirectul și extind prin aceasta semnele provocării ori agitării directe până unde nu se pot determina.

Prin aceasta, foarte natural, ear' se restoarnd până în temelie despărțirea principială din lege a ambelor tărâmuri, a faptelor punibile și nepunibile, acea despărțire principială, pe care motivarea ministerială a legii penale o glorifică ca pe cea mai mare acuzițiune a liberalismului în istoria legislaturii de presă. La aceasta se mai alătură împregiurarea, că în legea noastră penală delictul de presă al agitării la ură în contra unei naționalități, precum scim, s'a creat în special numai cu considerarea la raporturile noastre naționale nesănătoase, și că chiar în cazul, când procuraturile de stat ar avé în vedere criteriul agitării directe ce se menține în paragraful de lege respectiv cu provocare la cel de mai înainte, legea încă tot nu ofere trebuincioasele puncte de razim ale unui verdict obiectiv, ci lasă cea mai extinsă latitudine liberei aprepțări subiective. Căci despre aceea, că ce are adevă să se înțelească sub agitare directă, legea nu conține nici o dispozițiune, precum de obicei se întempla pe aiurea în casuri analoge, după care numai atacuri prin fapte scornite ori denaturate sau prin batjocorire se privesc de o agitare puni-

FOIȚA „TRIBUNEI”

Nopti serene.

Narațiune de Dostoievsky.

Traducere de Gil.

Noaptea primă.

Era o noapte minunată — o noapte, de care nu poți vedea decât numai în tinerețe. La privirea cerului instalat ni se impune fără de voie întrebarea: pot să trăiesc sub un astfel de cer și oameni răi? Eu însumi mă simțeam încă de dimineată atât de rău dispus; îmi trecu dintr'odată prin minte, că toți mă părăsesc. Fiește tot omul are drept să întrebe: cine sînt acești toți? De opt ani de zile trăiesc deja în Petersburg și nu am nici un singur cunoscut. La ce-mi și trebuiesc mie cunoscuți? Și fără de aceea îmi e cunoscut orașul întreg; tocmai de aceea îmi părea, că mă părăsesc cu toții, când se ridică Petersburgul întreg și pleca la țeară. Neodichnit, simțiam, că am să rămân singur, și rătăcii trei zile încoace și încolo, neînțelegând în suferința mea adîncă ce anume se petrece cu mine. Pe Newski-j prospect, în grădină, pe cheu, — nicăiri vre-una dintre mutrele, pe care le întîlniam de obicei în decursul anului întreg la același loc, la timpul anumit. Eu le cunosc bine; mă bucur dacă-s vesele și mă indispuș dacă-s posomorite. Era pe aci să dau în prietenie cu un domn bătrân, pe care îl întîlniam toată sfînta de jilicică la oara anumită la Fontanca — Mutra lui este atît de

înțeleaptă, gînditoare; bombănesc totdeauna în barbă și scutură din brațul stîng, ear' în dreapta ține o bătă noduroasă cu cap aurit. Pe semne m'a observat și dînsul și arătă interes față cu mine. Dacă la aceeași oară n'as fi la același loc al Fontanchei, sînt convins, că el s'ar indispuș. De aci provine, că noi mai că ne salutăm, cu deosebire dacă sîntem în voe bună. Acum de curînd, când nu ne veduserăm două zile întregi și ne întîlnirăm țîua a treia, era pe aci să ne luăm pălăriile, dar' ne traserăm încă la vreme seama, lăsarăm brațele earăși la vale și trecurăm simpatice prelungă olaltă. Casele îmi sînt asemenea cunoscut; când umblu îmi pare ca-și-cînd ar voi să zică: Bună țîua! Cum îți merge?

Înțelegi dar', în care chip sînt eu cunoscut cu Petersburgul întreg.

Pe stradă nu mă simțiam bine, acasă nu mai eram același ca înainte. Două seri mă frămăntasem să aflu ce-mi lipsesc în unghetul meu? Gînditor privii la pereții mei verzi, afumați, la tavan, alve cărui rociuri de paiangin le cultiva Matrjona cu mare succes, cercetai fiesce-care scaun, fiesce-care mobilă, mă uitai la fereastră, dar' tot înzadar . . . nu m'am ușurat nici decît. Ba îmi cădă chiar în minte să chem pe Matrjona și să-i fac împături părintesci pentru rociurile de paiangin și în genere pentru disordine; dar' ea mă privi uimită și se duse fără de a răspunde o vorbă, astfel, că paianginișul afirmă până aji întreg întreguț la același loc. Aji dimineată în fine am descoperit cauza indispoziției mele. Îmi

fug toți la țeară! Întreg Petersburgul amenință a se schimba într'un desert. Eram gata să plec cu ori-care căroiu de mobilă; cu orice domn cu un exterior cinstit ce își lua o droșcă, mă duceam; dar' nimenea nu mă invita.

Alungat de neastîmpăr, eșii și colindai multă vreme în toate părțile, astfel, că, după obiceiul meu, uitasem unde mă aflu, când mă trezi deodată înaintea porții orașului. Atunci mă cuprinsese o dispoziție senină, trecu de barieră, mersei printre hotarele sîmănate, nu simțiam nici o oboseală, simțiam numai, că o povară îmi cade de pe suflet. Toți călătorii mă priviau așa de afabil, mai că mă salutau, și eu eram atît de vesel, ca mai nici odată în viață. Ca-și-cînd aș fi fost strămutat dintr'odată în Italia: atît de minunat mă impresionă natura, pe mine, orășeanul bolnav de jumătate.

Este ceva neexplicabil, emoționator, în natura noastră petersburgiană, când își arată ea deodată cu începutul primăverii toată puterea, toate forțele date ei de cer, când se desvooltă pompos și se împodobesc cu flori . . . fără de voe își aduce omul aminte de acea fată bolnavă, la care privesci cu milă și compătimire, și care dintr'odată se face de tot frumoasă, într'un chip neînțeles sîntem surprinși și ne întrebăm: ce putere a băgat un astfel de foc în acești ochi triști, gînditori? Ce a înălțat acest pept? Ce a dat deodată frumseță și viață feței sîrmane copile? Ce a făcut-o să strălucească într'un zîmbet atît de

fremecător? Stați în fața unei enigme în vreme-ce trece momentul voluptuos . . . poate deja mîne întîlnim aceeași privire gînditoare, distrasă, ca mai nainte . . . ne doare, că frumseța sa vestejese ca lut de repede, atît de ireparabil, ea, care a lăsat atît de înșelător . . . ne doare, pentru-că n'am avut încă nici timp de ajuns, a o prinde dragă . . .

Mă reîntorsei tîrziu la oraș; când mă apropiai de locuința mea bătuseră deja 10 oare. Calea mea mă ducea dealungul cheului de lîngă canal, pe care în timpul acesta nu întîlnesci nici un suflet omenesc. Ce-i drept, eu șed în partea cea mai lăturalnică a orașului. Mergeam și cântam: când mă simt fericit trebuie să cînt în mine, ca tot omul fericit, care n'are nici prieteni, nici cunoscuți, care se împărtășească cu dînsul bucuria lui. Deodată se petrecu de tot neașteptat . . .

Rîzimată de balustradă stătea o fată și privia cu atenție în apa tulbură. Abia vedeam din ea mai mult, decât o pălărie galbină, foarte drăgălașă, și o mantilă neagră, cochetă. De bună seamă o brunetă, cugetai. Ea părea a nu fi auzit pașii mei, căci nu se mișcase din loc, când trecu prelungă ea cu respirarea oprită și cu inima strînsă. Curios! Trebuie, că e adîncită în gînduri. Atunci auzii un plîns infundat . . . mă oprii . . . nu mă înșel: copila plînge. Ah Doamne! Mi-se strînge inima. Și deși sînt sficios față de femei, mă întorsei, mă apropiai cățiva pași de ea și de sigur aș fi strigat: ilustra mea!

dacă nu sciam, că această exclamație obvine de o mie de ori în toate romanurile noastre, care se petrec în sferele mai înalte rusești. Numai asta m'a reținut. În vreme-ce căutam după un cuvînt potrivit, își veni fata earăși în ori, căută perplex împregiur și trecu repede prelungă mine. Eu am grăbit după dînsa, dar' ea trebuie că a simțit, căci părăsi cheul, trecu preste stradă și merse mai departe pe trotuar. Eu nu cutezai să trec pe lătura ceealaltă. Inima mea tremura ca într'o păsărică prinsă. Un incident îmi veni într'ajutor.

Pe partea de dincolo, nu departe de necunoscuta mea, apărî deodată un domn în etate solidă, cu un mers, care, zău, numai solid nu era; el se trăgea clătînînd dealungul părților dela case. Fata mersea ca o săgeată — ca toate fetele, care nu voesc, ca să li se ofere cineva de a le petrece noaptea acasă. Străinul nu ar fi putut să o ajungă, dacă nu s'ar fi recales moment, pentru de a alerga cât îl purtau picioarele în urma necunoscutei. Ea fugia ca vîntul, el era tot mai aproape, o ajunse, ea țîpă, — și . . . eu mulțumii sorții pentru băta falnică ce o aveam în mîna dreaptă. Într'o clipă eram dincolo, într'o clipă înțeles domnul cel nechemat situația, veni la mine, tăcu, retră . . . și când era deja foarte departe, începî să protestez cu energice cuvinte, dintre care nu pătruseră decât puține până la noi.

— „Dați-mi brațul, — țîsei cătră necunoscuta, — așa nu va cateza să Vă mai supere”.

bilă la ură. Acest defect al legii noastre penale se simte însă cu atât mai mult, cu cât acela, după-cum se scie, a rupt-o cu singurul principiu liberal, după care libertatea de vorbire și de presă are să-și afle unica stăvilă în stricta respectare a drepturilor și libertăților străine, precum și a ordinii legale, pe care principiu s'a întemeiat și legea noastră de presă din 1848. Importantele consecuențe practice ale unui asemenea metod, pe deasupra încă și în legătură cu această latitudine a legii, rezultă însă ele de ele.

E doară vădit, că, fiind legile astfel croite și fiind ele într-un mod atât de volnic interpretate, ori-ce constatare simplă a faptelor politice, într-o cât numai procuratură, guvernului ori așa numitei opinii publice patriotice nu convine o constatare publică a acelora, ori-ce critică a stărilor noastre politice, a singuraticilor acte ale guvernului ori preste tot a actualei politice de stat — și fie această critică cât de obiectivă, — îndată-ce ea nu este pe gustul factorilor amintiți, constituie *eo ipso*, deja ca agitare îndirectă, starea faptică a delictului de presă în contra constituției ori a urei în contra unei naționalități.

Spre a nu obosi publicul cu detaliuri, aș voi să arăt numai în general asupra articolelor de ziare incriminați până acum, precum și asupra respectivelor discursuri de acuză ale procurorilor, și spre a dovedi adevărul celor-le-am afirmat aici, să mă provoc în privința aceasta la mărturia de sigur clasică a unei foi guvernamentale, care de sigur merită să fie citată aici. Înțeleg foia guvernamentală „Koložsvár”, care instruse pe jurați înaintea unei pertractări a curții cu jurați într-un astfel de proces de presă național, că acușării, — căci în cazul acesta erau deodată doi — nu au să fie condamnați pentru ceea-ce au spus, ci pentru ceea-ce nu au spus în articolele incriminați, dar' și-or fi gândit-o ei în interm. lor.

Vecheul principiu juridic: de *internis non iudicat praetor*, se modernizează aici într-un mod de tot îngrijitor după șablonul liberalismului guvernamental. După toate acestea nu mai trebuie expus mai deaproape, că în felul acesta chiar și „Tatăl-nostru” românesc, după împregiurări, ar pute să ofere substratul pozitiv al unui delict de presă; căci și aici ar pute să fie omul pătruns de cugete contrare statului sau ar pute să fi bănuț cel puțin de această posibilitate.

Se vede, că acușele nu se întemeiază pe criteriul penal obiectiv, ci pe presupuneri și înșimănțiuni subiective, care porced din dispozițiunile individuale ale acușatorilor publici.

(Va urma.)

La adresa dărilor „Nemzet”.

După-ce cetitorii noștri au fost în poziția, de a urmări cu destulă serioșitate răspunsul ce ni l-a dat guvernamentalul „Nemzet” referitor la articolul nostru din Nr. 220 al dărilor „Tribuna”, urmează, ca de încheiere să limpedim acele cestiuni ale vieții noastre naționale, pe care guvernamentalul le desconsideră cu desăvârșire și tot în aceea măsură, după-cum o fac aceasta și celelalte diare compatriotice mai de a doua și de a treia mână.

Am comite o crimă de *laesae nationis*, dacă chiar noi, membri ai partidului național român, am subscris cele adresate nouă din partea dărilor „Nemzet”. Ba s'ar face atentator public al națiunii

Tăcând și tremurând încă de spaimă, îmi întinse brațul. Ah nechematul domn! Cum te binecuvântam în momentul acesta! Aruncați o privire repede spre ea: era foarte drăgălașă și brunetă — o ghicisem; pe genele ei negre lucia încă lăcrimele, de ale spaimii proaspete ori de ale durerii de mai înainte — nu sciu. Dar' pe buzele ei era deja un zîmbet. Ea se uită pe furie la mine, roși lin și era perplexă.

— „Veți, de ce m'ai alungat de lungă d-ta? Dacă aș fi rămas nu ți-s'ar fi întemplant nimic” . . .

— „Dar' eu nu te-am cunoscut: am cugetat, că și d-ta” . . .

— „Și acum mă cunosc?”

— „Puțin . . . de exemplu, pentru-ce tremuri?”

— „Ah, ai ghicit-o îndată, — răspunsei eu încântat de istețimea copiliei; — da, ai ghicit, cu cine ai de a face la prima privire. Într'adevăr sînt sficioși în fața femeilor și nu neg, că mă simt tulburat, tulburat, precum erai d-ta cu câteva minute mai înainte, când te spăriase domnul acela. Dacă îmi tremură mâna, este pentru-că n'a atins încă așa o mână frumusea și nici acum nu sînt sigur, dacă nu ți-am dîs d-tale și vre-o prostie” . . .

— „Dacă voesci să vorbești sincer, îți mărturisesc, că o astfel de sfieală le place femeilor și de aceea eu nici nu te las până nu voiu ajunge acasă” . . .

— „Pentru D-țeu, câtă bunătate! — dîsei eu aproape fără de a răsufli de feri-

române ori-și-care Român, — chiar cu vederi guvernamentale — dacă ar susține, că dreptate a avut „Nemzet” în răspunsul seu.

Vom respinge dela noi tot aceea-ce cu multă ușurătate de peană a pus redacția dărilor „Nemzet” pe hârtie, pentru-că respingînd dela noi cele scrise și susținute de redactorii „Nemzet”-ului, le respingem *primo loco* dela cele trei milioane de Români, care locuiesc pe pământul de sub coroana Sfântului Ștefan. Confrății noștri dela „Gazeta Transilvaniei” și „Luminătorul”, care alătura cu noi sînt angajați ca reprezentanți ai vederilor partidului național român, au putut să se convingă acum, după-cum noi ne-am convins, că guvernul unguresc nu stă și nu vrea să stea la învoală și tocmeală cu partidul național român. Despre aceasta ne-a convins pentru totdeauna guvernul prin organul seu de publicitate.

Tot din organul guvernului ne-am putut convinge despre relele informațiuni ce le are guvernul despre presa română. Ear' în fine sîntem aduși în acea neplăcută poziție, de a constata, că o apropiere între Români și Maghiari nu va exista în vecii vecilor. Și de câte-ori presa maghiară va vorbi despre o atare apropiere, publicității români au îndatorirea, de a trece preste ea la ordinea dîlei.

Așa e, pentru-că după-ce „Nemzet” vine și amintesc despre apropiere și după-ce noi îi comunicăm bazele apropierii, „tot acel „Nemzet”, se vede, că orbit de pasiunea șovinismului maghiar, vine, și cu o cutezare aproape de nerecitat nici nu voesc să ne recunoască de factori legali, care ne-am putut bucura vre-odată de favorul, ca să *ludm parte la constituția* terii.

Noi însă le dîcem Românilor: „Sînteți factori legali ai acestei patrii, pentru-că și voi, în proporția numărului vostru, aduceți tot acele sacrificii patriei și Tronului, pe care le aduce și Maghiarul, și voi tot asemenea Maghiarului conlucrați prin capacitatea voastră pentru înălțarea patriei și a Tronului; și voi tot asemenea Maghiarului vă luptați pentru cultivarea voastră în limba, pe care o vorbiți voi și pe care o au vorbit strămoșii voștri, și voi asemenea Maghiarului aveți îndatorirea, de a vă apăra naționalitatea și instituțiunile voastre școlare și bisericești contra ori-cărui porniri dușmane, vină acestea din lăntu sau din afară de marginile acestui regat, și voi asemenea Maghiarului aveți dreptul, de a pretinde tot aceea-ce este permis Maghiarului să pretindă între marginile legilor” . . .

Le dîcem aceasta fraților noștri Români ca cetățeni ai acestui stat, ca supuși și credincioși ai Coroanei, ca să se vadă, că nu agităm, că nu gravităm înafară, și ca să se scie, că presa română conlucra cu multă și nespuse de mare rivnă pentru apărarea constituției și pentru ferirea poporului român dela acei pași greșiți și dela acele idei absurde, la care ține a-i împingea publicistica maghiară, pentru de a-i pute compromite înaintea Tronului și a lumii.

... Poate 'mi-s'a părut numai — scusa, că 'ți-o reamintesc, 'mi-s'a părut, că plîngeai . . . și eu — eu nu puteam să aud — inima 'mi-se strînsese. Compătîmirea mea frățească fosta ea oare un păcat? Puteam să te vâdem, când îmi veni minte să mă apropiu de d-ta? — „Dar' cum . . . pe cine?”

— „Un ideal, pe aceea, pe care o vîd în vis. Ei 'i-aș spune, că mă prăpădesc singur, o aș ruga să nu mă alunge dela sine, 'i-aș băga în cap, că este chiar datorința unei femei a împlini rugărite sficioase ale unui om nenorocit ca mine . . . tot ce doresc nefind alta, decât curat numai permisiunea, de a-i pute grăi două vorbe frățești . . . numai două vorbe, și apoi măcar să nu ne mai întîlnim în veci . . .”

— „Acea nu ar fi o femeie de treabă, care — dacă cumva n'ar fi proastă ori supărată pentru ceva — s'ar pute hotărî a nu da ascultare acelor două vorbe, pentru care te rogi atât de sfîit. Dar' spune-mi d-ta, de unde ai cunoscut, că eu sînt o femeie, pe care să o ții vrednică de atenția și prietenia d-tale?”

— „De unde o am cunoscut? Erăi doară singură . . . domnul acela s'a purtat atât de dur și acum este noapte: conceți, că a fost o datorință . . .”

— „Nu, nu, încă mai înainte, pe cealaltă latură. Și d-ta ai voit, îmi pare, să te apropii de mine?”

— „Pe latură cealaltă, da, da. M'am simțit ați atât de fericit, umblam, cântam, momente atât de vesele n'am avut nici odată

Factori legali sîntem în acest stat, tocmai după-cum factor legal este guvernul, care ne stăpînesc, și după-cum factor legal este întreaga opoziție maghiară și întreaga opoziție, pe care o formează celelalte naționalități, ca a Croaților, Sașilor și Slovacilor.

Amar de această țeară, dacă singur numai guvernul și oamenii sei de principii se consideră de factori legali. În un atare cas noi însă susținem cu toată tăria, că se comite o nedreptate strigătoare la cer față cu toți ceilalți cetățeni ai Ungariei, care sînt datori, în puterea numărului lor, a protesta contra acestei teorii, că singur partidul guvernamental, sau chiar singur numai națiunea maghiară este factor legal în această țeară.

Nu se poate aceasta nici față cu Români, nici față cu Croații, dar' nici față cu Sașii sau Slovacii. Nu, pentru-că sînt multe motivele, care desmintesc audacia și iluziunea maghiară.

Se dîce, că Ungaria este unitară și față cu toți cetățenii ei are iubire și îngrijire. Dar' unde este statul, în care față cu cetățenii sei, să se aplice spre exemplu două legi electorale? Aceasta numai în liberala și constituționala Ungarie se poate întempla și suferi.

Ear' abuzurile săvîrșite pe la alegeri din partea multor organe administrative, este un ce public — deoarece vorba a fost despre atari ingerențe electorale chiar în parlamentul terii.

Ce a făcut și ce face presa politică română de douăzeci de ani încoace?

Voesc a repara rîul, voesc a prin conduita sa francă și loială să facă cu puțință pacinica convețuire a tuturor naționalităților din această țeară, numai și numai pe baza constituției.

Și 'și-a și făcut datorita patriotică și națională. Și chiar până nu-i spune „Nemzet” a atacat tare, pentru-că „a avut cauză” și „baza destulă”. A atacat însă cu „rînd și cu seamă”.

Ear' alătura cu presa politică română și dărilor nostru a combătut tot ce 'i-s'a părut și despre ce a fost convins, că e periculos pentru patrie și naționalitățile ei.

Și făcînd-le acestea, am fost și sîntem de acea credință, că am făcut și facem un bine patriei și viitorului ei; am făcut un bine chiar națiunii maghiare.

Atunci, când am început a combate mulțimea proceselor de presă, eram de credință, că compatrioții noștri își vor veni în fire și vor sista ori-ce frecări existente între Români și Maghiari.

Noi dîceam, că greșesc compatrioții, dacă sînt de părerea că agităm! Dîceam, că greșesc procurorii, dacă trag înaintea tribunalelor pe cei mai pacinici și mai inteligenți cetățeni.

Chiar critica bunicii-cuviințe trebuia să-i spună lui „Nemzet”, că noi de mult dîceam despre juriu unele ca acestea: „Noi vedem în juriu cel mai nevinovat for și, așa credem, totodată și cel mai nepreocupat . . . În libertatea conștiinței nu ne amestecăm și nici că ne perțim a ne amesteca”. (Nr 199).

Acestea noi! De sine se înțelege, „Nemzet” nu voesc să scie, că oare ce păreri avem noi despre juriu!?

Respingem dela noi acușă, că nu am avé nici un sentiment pentru marea principiu al independenței judecătorești.

Am comite însă o crimă neiertată de Dumnezeu și de oameni, dacă nu am combate cuvintele de presiune și cu puțină rutină rostite din partea celor doi domni procurori.

Dacă așa înțelege „Nemzet” independența judecătorilor, apoi nu mai are loc discuția.

Întrebăm însă, se cuvine aceasta în un stat, căruia îi place a se mandri cu o viață liberă constituțională? Și oare este cu puțință desnaționalizarea acelor două din trei părți ale locuitorilor, care se află pe acest pământ? Dar' poate-se una ca aceasta chiar în secolul al XIX-lea?

Nu se poate aceasta nici față cu Români, nici față cu Croații, dar' nici față cu Sașii sau Slovacii.

Nu, pentru-că sînt multe motivele, care desmintesc audacia și iluziunea maghiară.

Se dîce, că Ungaria este unitară și față cu toți cetățenii ei are iubire și îngrijire.

Dar' unde este statul, în care față cu cetățenii sei, să se aplice spre exemplu două legi electorale? Aceasta numai în liberala și constituționala Ungarie se poate întempla și suferi.

Ear' abuzurile săvîrșite pe la alegeri din partea multor organe administrative, este un ce public — deoarece vorba a fost despre atari ingerențe electorale chiar în parlamentul terii.

Ce a făcut și ce face presa politică română de douăzeci de ani încoace?

Voesc a repara rîul, voesc a prin conduita sa francă și loială să facă cu puțință pacinica convețuire a tuturor naționalităților din această țeară, numai și numai pe baza constituției.

Și 'și-a și făcut datorita patriotică și națională. Și chiar până nu-i spune „Nemzet” a atacat tare, pentru-că „a avut cauză” și „baza destulă”. A atacat însă cu „rînd și cu seamă”.

Ear' alătura cu presa politică română și dărilor nostru a combătut tot ce 'i-s'a părut și despre ce a fost convins, că e periculos pentru patrie și naționalitățile ei.

Și făcînd-le acestea, am fost și sîntem de acea credință, că am făcut și facem un bine patriei și viitorului ei; am făcut un bine chiar națiunii maghiare.

Atunci, când am început a combate mulțimea proceselor de presă, eram de credință, că compatrioții noștri își vor veni în fire și vor sista ori-ce frecări existente între Români și Maghiari.

Noi dîceam, că greșesc compatrioții, dacă sînt de părerea că agităm! Dîceam, că greșesc procurorii, dacă trag înaintea tribunalelor pe cei mai pacinici și mai inteligenți cetățeni.

Chiar critica bunicii-cuviințe trebuia să-i spună lui „Nemzet”, că noi de mult dîceam despre juriu unele ca acestea: „Noi vedem în juriu cel mai nevinovat for și, așa credem, totodată și cel mai nepreocupat . . . În libertatea conștiinței nu ne amestecăm și nici că ne perțim a ne amesteca”. (Nr 199).

Acestea noi! De sine se înțelege, „Nemzet” nu voesc să scie, că oare ce păreri avem noi despre juriu!?

Respingem dela noi acușă, că nu am avé nici un sentiment pentru marea principiu al independenței judecătorești.

Am comite însă o crimă neiertată de Dumnezeu și de oameni, dacă nu am combate cuvintele de presiune și cu puțină rutină rostite din partea celor doi domni procurori.

Dacă așa înțelege „Nemzet” independența judecătorilor, apoi nu mai are loc discuția.

Susținem de altă parte, că înalta Curie regească, spre onoarea ei și a independenței justiției, a lucrat foarte corect și înțeleptese, că o pronunțat nimicirea verdictului adus față cu dl Ștefan Albu.

Dovadă este aceasta, că alte vederi a avut înalta Curie față cu verdictul adus contra domnului Albu. Ear' aceste vederi poate-că convin încâtva cu ale noastre.

Noi așa scim, că presa în anumite cestiuni importante este reprezentanta opiniei publice a unei țări.

Pe timpul, când se judeca la Cluj procesele de presă ale „Tribunei” și „Gazetei Transilvaniei”, diarele locale din Cluj cereau cu multă tărie condamnarea publicității români. Condamnarea a urmat! Pe ce cale? Nu se ține de noi a desfășura aceasta aici, pentru-că nici nu voim a ataca onoarea și caracterul onorabililor membri ai juriului. Dîcem, că jurații au judecat după cea mai bună a lor conștiință și convingere.

A avé idei mari despre presă, după-cum dîce „Nemzet”, și a nu le aplica acolo unde este lipsă să se aplice,

înseamnă a dormi asemenea iepurelui cu ochii deschiși. Și noi sîntem contra abuzului presei. Sîntem însă pentru ridicarea și înflorirea patriei pe acele căi, care se facă imposibil presei a vorbi despre abuzuri. Se vede dar', că „Nemzet” are conștiință despre multe abuzuri, care nu ar fi prea conveniabil pentru stăpînire a se aduce la discuția publică.

Să înmormîntăm abuzurile, făcînd să apară bunătatea în frumșeța ei, dreptatea în splendoarea sa și egalitatea în aureola sa. Eată un program scurt și lămurit față cu menirea și decoarea presei.

Noi trebuie să-i spunem dărilor „Nemzet”, că nu sîntem oameni, care să ne împăcăm cu gânduri false. De aceea nici nu voim să recunoștem, că în Ungaria este libertatea presei ca în căiri în lume. Dovadă avem mulțimea proceselor de presă și osândiții la închisoare. Nu ne împăcăm cu gândul, dacă nu putem vedé adevărul. Pentru-că înzadar aplanăm noi drumul pacinice convețuirii și a frățietății, dacă stăpînirea prin diarele sale de publicitate șguduese această frățietate și pacinice convețuire.

Când vedem, că și „Nemzet” mai susține tocită idee, că presa română a agitat, — fără a spune contra cui? — atunci nu trebuie să ne mirăm, că de pe buzele procurorilor de stat sboară atari expresiuni de acușă.

Întrebăm însă pe „Nemzet”, unde sînt agitatorii? Și pentru-ce se află în Ungaria agitatorii?

Vorbesc „Nemzet”, despre „neajunsuri vindecate” și despre „dorințe împlinite”.

La acest punct „Nemzet” voesc a ameți lumea. Îi vom spune un neajuns nevindecat și o dorință neîmplinită. Vom aminti un singur cas.

Români dela Caransebeș voesc să susțină cu propriile lor forțe materiale și intelectuale un gimnasiu românesc. Pentru-ce se opune guvernul unguresc realizării acestei dorințe a Românilor dela Caransebeș?

Trecem preste celelalte idei exprimate de „Nemzet”, pentru-că din toate reese un lucru astăzi învechit: renunțarea dela naționalitatea noastră. Când Români vor săvîrși această dorință a compatrioților noștri, atunci apoi avem să ne bucurăm de binecuvîntările legii și ale constituției. Când? Și când se va pute una ca aceasta?

Noi însă le dîcem colegilor dela „Nemzet” să-și pună pofta în cuiu.

Din întreg răspunsul dărilor „Nemzet” membrii partidului și ai comitetului național român s'au putut convinge cu multă ușurătate despre ideile, de care sînt cuprinse astăzi cercurile guvernamentale din Budapesta.

Avem însă datorința, de a lupta și mai departe tot pe acea cale dreaptă și loială, pe care am luptat și până acum. Avem să susținem lupta tot pe acea basă, pe care o am susținut — după-cum dîce „Nemzet” — în decursul acestor douăzeci de ani.

Partidul național român trebuie să fie de ați înainte la culmea misiunii sale, ear' presa să-și facă datorita fără șovăire și tot cu acea bărbăție, cu care a apărut și până acum justele noastre pretensiuni.

Lucrînd cu toții astfel, avem să impunem guvernului, care nu voesc a ne recunoască de factori legali în această țeară.

Să respingem cu deosebire nedemnele atacuri de agitatori și conturbători ai ordinii publice în stat. Pe această cale avem să convingem lumea, că sîntem un element de ordine; un element, care și în cele mai triste împregiurări politice scie să se stăpînească și să se poarte cu multă bărbăție.

Că este sau nu mulțumit guvernul cu conduita noastră politică de până acum, aceasta să nu ne geneze. Nici absolutismul nu a fost mulțumit cu conduita politică a poporului maghiar.

Încheiînd deocamdată ori-ce discuție atât cu „Nemzet”, cât și cu ori-care dărilor maghiar, noi vom lucra și serie și pe viitor tot în sensul, după-cum ne impun datorințele cătră patrie și națiunea, din care facem parte cu trup și suflet.

Aceasta este datorința noastră ca Români și ca a ori-și-cărui cetățean al acestui stat. Așa este!

Pentru-că toți Români cu mic și mare sîntem factori legali în acest stat, câtă vreme avem dreptul de a fi supuși Tronului habsburgic. I. M.

Din Istria.

Dela Montemaggiore, 20 Octomvrie 1888.

(Urmare)

Bieții Români din Istria știu ei, că sînt frați cu Italianii; ei învață mai ușor limba italiană ca cea slavă, căci seamănă tare cu a lor; și mai știu, că în Istria Italianii sînt purtătorii culturii și că aceștia de asemenea recunosc în ei un neam, care — nu știu cum — e mai mult italian ca croat sau slovac, usucor sau vre-o altă corcitură: un tip simpatic, gesturi delicate, vorbă dulce, caracter energetic și franc, în purtarea externă curat, vioiu, la minte inteligent, isteț — cum am țice noi — și prompt; amical, vorbăreț și glumeț; dar înainte de toate onest. Și Italianul pune mare preț pe aceste calități: cine le posedă este amicul lui. Și într'adevăr din partea Italianilor, care sînt exclusivii locuitori ai orașelor și exclusivii purtători ai culturii în Istria, Româniștii nostri sînt respectați ca rasia cea mai harnică, onestă și de frunte de pe câmpiile Istriei.

Dar mai știu Români din Istria și despre luptele politice ce s'au iscat de mai mulți ani între Slavi și Italiani pentru hegemonia limbei. Precum sînt orașele Istriei întru tot italiene, așa sînt câmpiile ei toate slave, țic Slavii *) și voesc, se impun limba lor întregii provincii rurale atît în școală, cît și în biserică.

Această pretențiune prea egoistică a celor 6 deputați slavi provocă în sesiunea dietei din Parenzo din anul trecut indignațiune generală între majoritatea deputaților italieni. Și — efectul adresei Românilor către dietă — atunci pentru întâia dată se au pronunțat în dieta din Parenzo numele de Români. „E i Rumeni, che non hanno nessuna“ („Și Români, care n'au nici una, va se țică: școală“) reflectă cineva Croatul Spincici dintre bănci.

Șciind acestea, Români din Istria au strîns între sine solidaritate și s'au pronunțat ca naționalitate proprie. Ca atare, convingi, — că dreptatea e cu ei, din simpatie și totodată și oportunitate dau mîna cu Italianii, căci dela ei speră să salveze.

Ce impresiune plăcută a făcut redeschiderea aceasta a Românilor în toată Istria italiană, cu cât au devenit ei și mai stimati și mai iubiți decum au fost până acum, aceasta s'a adeverit acum după un an, cu ocaziunea pertractării petițiunii lor către dietă, pentru instituirea unei școle române în Susnevița.

În cele bisericesci Români istrieni sînt deja pradă în mîile preoților croați; până la timpuri mai favorabile ei nu doresc altceva, decît școală, și anume școală românească.

În intervalul de un an, dela sesiunea dietei istriene din 1887 până la cea din anul acesta, Români de aici au făcut ce au făcut și în luna lui August a. c. au predat d-lui Dr. Antonio Scampicchio, avocat în Albona și deputat dietal, un memorial subsemnat de 47 de oameni cu familie, cu rugarea, ca se-l prezenteze dietei încă în sesiunea anului curent.

Din mîile d-lui Scampicchio memorialul a trecut la comisiunea școlastică, care l'a studiat și la 3 Octomvrie a. c. și-a făcut relațiunea în dieta din Parenzo.

Fiind sigur, că dacă petițiunea Românilor din Istria a fost întîmpinată cu cea mai generoasă bunăvoință din partea Italianilor, cu atît mai mare bucurie va produce în inimile fraților lor de un sînge din celelalte părți, comunică aici tot ce s'a petrecut în afacerea aceasta în dieta din Parenzo, așa precum se află descrișă italianesc în ziarul oficios al dietei sus numite, „L'Istria“, în numărul seu din 6 Octomvrie a. c.

Ziarul numit scrie: „Pentru comisiunea școlastică referiază domnul Dr. Costantini“:

„Onorată dietă!

47 capi de familie din Susnevița și giur au produs onoratei diete următorul memorial:

„Onorată dietă!

„În sensul articolului 19 al legii fundamentale de stat din 21 Decemvrie 1867, despre drepturile generale ale cetățenilor regatelor și țărilor reprezentate în consiliul imperiului, fiecare națiune are dreptul invariabil, de a-și conserva și cultiva naționalitatea și limba sa proprie.

„Această dispozițiune a legii însă a rămas literă moartă pentru Români din Istria, căci pe seama lor până în ziua de azi nici baremi o școală nu s'a făcut; cu toate-că după datele statistice din 31 Decemvrie 1880 ei în aparență sînt în număr de 1562, în realitate însă mai mulți, și cu toate-că §. 1 al legii provinciale din 30 martie 1870 despre instituirea, susținererea și cercetarea școlilor publice populare dispune, ca în fiecare ținut de o extensiune de o oară să se institu-

*) Ceea-ce în corespunde deloc adevărului, căci afară de ținutul Buzului, locuit de Români, sînt mai multe locuiri curate de Italiani (Buie, Parenzo etc.)

ască o școală populară publică, dacă se vor afla 40 de băieți obligați de a cerceta școala, chiar dacă ținutul respectiv ar cuprinde mai multe localități sau chiar case risipite ori unite în gunpuri.

„Poporațiunea română din Istria locuiesc în satele: Susnevița, Berdo, Vilanova Iesenovic, Letain, Gromnic și Posert. Centrul acestor localități e Susnevița, nu numai considerînd numărul superior al locuitorilor, dar' cu deosebire fiindcă nici una din localitățile sus numite nu se află în depărtare mai mare de o oară. În Susnevița ar trebui deci să se deschidă o școală ca limba de învățămînt românească.

(Va urma.)

CRONICĂ.

Numire. Ministerul reg. ung. de culte a numit și întărit definitiv în postul de învățător la școala elementară de stat din Apața, comitatul Brașovului, pe Francisc Páll.

Regina Maria Pia a primit în 27 l. c. în Viena visita Arhiducesei Maria. Seara a dat regina un dîneu în apartamentele sale, la care au luat parte arhiducele Rainer cu soția, trimisul Portugaliei și suitele.

Comandantul de district al honveților FML. George Kovács de Mád a sosit ieri în Sibiu, ca să inspecționeze casarmele de honveți.

Reuniunea de muzică din Sibiu. „Hermannstädter Musikverein“ aranjează la 2 Noemvrie n. un concert cu programul: „Un requiem german“, după textul sîntei scripturi, pentru soli, cor și orchestra, compus de Johannes Brahms, op. 45. Inceputul la 7 oare seara.

Invitate. Toate domnișoarele, care au avut bunătatea a promite conștiința d-lor la reușita petrecerii ce se va aranja în 27 Noemvrie a. c. în favorul reuniunii „Crucea roșie“, sînt rugate prin aceasta a lua parte la o convorbire, pentru de a se hotărî unele lucruri, în 1 Noemvrie d. a. la 3 oare în locuina doamnei inspectoare de școală Ios. de Bielz, strada Cisnădiei Nr. 25. La această convorbire invită pe stimatele domnișoare. Secțiunea damelor comitetului reu. „Crucea roșie“.

Tifus. Se scrie din comuna Craifalău, comitatul Târnavei, că acolo a izbucnit tifus într-o măsură mare. Până acum zac 31 de oameni de această boală.

Între viriliștii Budapestei locul întâiu îl ocupă Geza Wagner, cu dare anuală directă duplu calculată de 30.000 fl. Între cei mai din urmă aflăm pe ministrul-președinte Coloman Tisza, cu dare anuală de 2437 fl., și baronul Geza Fejérvári, cu dare anuală de 1400 fl. Anul trecut era și contele Iuliu Andrassy între viriliștii, estimp însă nu mai este. E de însemnat, că ministrul-președinte Tisza e între viriliștii după darea de venit duplu calculată.

Regina Natalia, după-cum spune „Temps“, a încunoscîntat curtea din Petersburg, ca ea va sosi în 8 Februarie în capitala Rusiei. S'au făcut dispozițiuni să i-se păstreze în palatul de earnă chiar acele apartamente, în care a locuit regina Greciei. Comitetele slavice fac mari pregătiri pentru primirea reginei.

VARIETĂȚI.

(Cum numără Indianii?) Indianii din Guinea au numai patru numeri în sistemul lor de socoteală. Ei numără cu mîna și cu degetele. Astfel cînd ajung la numărul 5, în loc să-l numească cinci, ei țic o mîna, pentru numărul șese țic o mîna și un deget, pentru 7 o mîna și 2 degete, în loc de țice țic două mîni și cînd voesc să țică 20, nu țic patru mîni, ci țic un om. Patru țic doi oameni și așa mai departe. Numărul 46 îl exprimă deci cu doi oameni o mîna și un deget. E lucru de sine înțeles, că în mîntea lor mărginită ei nu-și pot face idee clară de număr mai mare. Dela o sută mai sus ei nu mai pot defini numărul nici chiar după socoteala lor cu mîni și degete, atunci ei țic mult.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Petersburg, 30 Octomvrie n. O depeșă a ministrului de curte din Taranowka spune, că la gara din Borki-Kursk, pe linia ferată Charkow-Azowa, a derailiat locomotiva a doua și vagonul de după ea al trenului împărătesc. Familia împărătescă și suita au rămas neatinse. Părechea împărătescă a sosit ieri la Sebastopol și și-a continuat călătoria spre Petersburg.

Bibliografie.

Poesii de colonelul Nicolae Scheletti; au apărut în editura librăriei Cătafany din Bérlad. Un volum mărișor, hârtie frumoasă și tipar elegant. Dl Scheletti e cunoscut de mult publicului românesc.

A apărut de sub presă în editura librăriei universale Leon Alcalay, Calea Victoriei 19: „Catechism“, prelucrat conform programei învățămîntului primar, de Ioan I. Micescu.

Se află de vîndare: „Tratat vinicol“. Depou principal la dl I. Popp, strada Cătanu Nr. 5. și strada Polonă Nr. 37, precum și la librăriile principale din Bucuresci.

A eșit de sub presă: „Manualul recunoașterii militare“, de căpitanul I. Carellea, a doua edițiune revizidată, vragiu aprobat de ministerul României încă din anul 1868 și reamintit și acum pentru instrucțiune prin un ordin cerular al generalului-comandant al corpului 3 de armată Nr. din Maiu. A se adresa comanda numai la autor ori la tipografia A. Codreanu în Focșani.

D-nii oficieri ori comandanți, care vor fi făcut comande și încă n'au primit cărțile, sînt rugați a face din nou și într'un alt mod, deoarece lista de abonament înapoiată nefrancată, ca imprimat nu s'a mai primit înapoi.

„Familia“. Apare odată pe săptămână în Oradea-mare. Anul XXIV. Nr. 42 dela 28 Octomvrie. Cuprinde: Statua lui Miron Costin la Iași. — Viața lumii, povestea de Miron Costin. — Bate la ușe, noelă de Carmen Sylva (fine). — Caucașul, schiță topografică, geologică și istorică. Dela Prometeu până la anul 1884, de Averdechie Macaveiu. — Doine de pe Murș, culesse de Aurel C. Domșa. Salon: Floarea cimiterului, de E. D. — „Musa română și d-nul Dr. G. Crăinicean, de Iacob Muresianu. — Literatură și artă. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Felurimi. — Logogrif, de Angelina Popovici. — Ilustrațiuni: Statua lui Miron Costin. Miron Costin cetind la cartea regelui Ioan III. Arestarea lui Miron Costin.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Posturi vacante: — Un post de magistru postal în Nyir-Adony (ctt. Szabolcs) prelungă 100 fl. de punere de cauțiune; remunerațiune 150 fl., paușale 40 fl. și ca anmanure 12 fl. — A se adresa în trei săptămâni la autoritățile competente.

— Un pos de servitor ofical clasa a II-a la perceptoratul reg. de dare din Chichindamare, cu salariu de 250 fl., relut de curțir 40 fl. și relut pentru vestiminte 30 fl. — A se adresa în 8 săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de cancelist clasa a II-a la penitenciarul din Illava, cu salariu de 500 fl. și 100 fl. relut de curțir. — A se adresa până în 27 Noemvrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de scriitor la judecătoria cerc. din Mediaș. — A se adresa până în 27 Noemvrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Nămesztó, cu salariu de 240 fl., relut de curțir 40 fl. și relut pentru vestiminte 50 fl. — A se adresa în 4 săptămâni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică, Diferența din prețiuș, Temperatura din Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcțiunea vîntului. Date for 30 Octomvrie, 6 oare dimineața.

Din țeară, 28 Octomvrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică, Temperatura din Celsius, Vîntul (direcțiune și tăria). Data for 28 Octomvrie.

Sosiți în Sibiu.

La 30 Octomvrie n. Hotel „Neurhorer“, G. Ionas, Kaufmann, Malleberlein, I. Kohn, Schönfeld, Rosenberg, comercianți. Hotel „Împăratul Romanilor“, Kendi, Gabriel Rank, comercianți. Mancescu, Claudiu, locotenenți.

Economic.

Inscințare. La magazinul c. r. militar de aprovizionare în Sibiu va ave loc în 9 Noemvrie a. c. la 10 oare înainte de ameași licitarea vestimintelor, care nu se mai pot folosi, și a sdrênțelor.

Furnisare. Întendența corpului c. r. 12 de armată în Sibiu va cumpăra pentru magazinul militar c. r. de aprovizionare în Sibiu 3500 metri cubici de săcară și 8200 metri cubici de ovės alb. Pentru magazinul din Alba-Iulia va cumpăra 150 metri cubici de ovės alb. Pentru magazinul din Brașov 2500 metri cubici de săcară, pentru cel din Cluj 2600 metri cubici de săcară. Informațiuni mai deaproape se pot primi dela întendența corpului.

Bumbacul în Rusia. Un corespondent din St. Petersburg anunță, că în Rusia se lucrează cu mare energie la cultivarea bumbacului, astfel încat se speră, că în cîțiva ani nu se vor mai importa bumbacuri din America și din India. Cu toate-că această idee este exagerată, totuși încercări pentru a reuși în această întreprindere se fac din toate părțile și sînt protejate chiar de guvern. S'au sēmînat în apropiere de Merv 1000 hectare de pămînt cu bumbac de America și deja au în Caucaș, pe stepele din Karajas, plantațiuni de bumbac din Asia centrală.

Fabricii în România. Pentru dezvoltarea industriei românești, serie „Bomba“: Aplicarea tarifului autonom dă roade bine-făcătoare pe țic ce merge, astfel, că abia sînt doi ani, de cînd ne bucurăm de acest regim, și deja vedem, că mai multe ramuri de industrie s'au întemeiat în orașul nostru. Într'altel multe vom menționa deocamdată fabricile de frîngii ale d-lor N. Banu și I. Boantă. La fabrica d-lui Banu se ocupă mai bine de 59 persoane, care se compun din bărbați, femei și copii de ambe sexele, care cu împletituri, care cu răsucitul frîngiilor, care cu dărăcitul și împărțirea cănepei. Tot felul de frîngii se lucrează în acest atelier. Prețurile sînt foarte avantajoase, adecă cu 30 la sută mai ieftine decît cele din străinătate.

Întrebuințarea scoarței de salcie la tăbăcit. O mare cantitate de piei din Rusia sînt tăbăcite (argășite) cu scoarță de salcie, care dau pieilor nise calități, care le face să fie mult căutate la deosebite întrebunțări. În Franca această scoarță este puțin întrebunțată, deși salcia se poate cultiva în partea de Nord cu multă ușurință, fiindcă pămîntul și clima convin foarte bine acestei culturi. Fiindcă există un număr mare de varietăți de salcie, este de lipsă a cunoaște, care din aceste varietăți cuprind în scoarța lor mai mult tanin.

Rolul țic scoarței salciei joacă în tăbăcăria pieilor este foarte important, fiindcă sînt unele soiuri de piei, care nu pot fi tăbăcite decît cu scoarță de salcie. În Rusia se întrebunțează în tot anul 7 milioane de chilogramme de scoarță de salcie la tăbăcitul pieilor. În Germania, Austria, Svedia și Danemarca, tăbăcitul pieilor cu scoarță de salcie ia proporțiuni din ce în ce mai mari pe fiecare an. Eată dar' o ramură de industrie, care nu trebuie neglijată și care cu timpul și la noi în țeară poate să devină profitabilă agriculturii ca și tăbăcitul pieilor. „Econ. Națională“.

A falimentat Samuil Karres, producător de piele în Sighișoara.

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: S. Reichler, comerciant în Bucuresci. Iacob Weisz, firmă comercială în Alba-regală. Iosefa Fried, comerciantă neimprotocolată în Viena. Henric Tull, comerciant în Karlsbad și Viena. Ernestin Feldmann, comerciant în Horitz și Viena. Iosif Krump în Klagenfurt.

Prețul mărfurilor.

Piața din Timișoara, 27 Octomvrie. Prețurile cerealelor compute după maza metrică. Grâu fl. 7.15-7.20. Săcară fl. 4.70-4.75. Orz fl. 5.20-5.25. Ovės mercantil fl. 4.20-4.25. Ovės vînturat fl. 4.50-4.60. Meiu fl. 3.70-3.80. Spirit, comun per 10,000 lire fl. 18.—-18.50. Spirit rafinat per 10,000 lire fl. 19.—-19.50.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 27 Octomvrie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 47.— cr. până 48.— cr. unguresci grei, tineri 49.1/2 cr. până 50.— cr. de mijloc 49.1/2 cr. până 50.— cr. ușori 50.— cr. până 51.— cr. marfă țărănească, grea 47.— cr. ușoară 48.— cr. de mijloc 48.— cr. până 49.— cr. ușoară 49.— cr. până 50.— cr. românesci de Bakony, grei — cr. până — cr. transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr. transito sîrbesci grei 48.— cr. până 49.— cr. transito de mijloc 47.1/2 cr. până 48.— cr. transito ușori 46.— cr. până 47.— cr. îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4/5 cumpenți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 27 Oct. 1888.

Table with multiple columns: Sămînțe, Prețul per 100 chilogr., Sămînțe, vechi ori noue, Solul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. Data for various commodities like Grâu, Săcară, Ovės, etc.

Table titled 'Cursul pieții din Sibiu.' showing exchange rates for various currencies like Hartie-monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusesci.

Table titled 'Bursa de Budapesta' showing exchange rates and prices for various goods like Renta de aur ung., Argintul, Bonuri rurale, etc.

Table titled 'Bursa de Viena' showing exchange rates and prices for various goods like Renta de aur ung., Argintul, Bonuri rurale, etc.

Table titled 'Bursa de Bucuresci.' showing exchange rates and prices for various goods like Renta rom., Renta română amort., Oblig. de Stat. C. F. R., etc.

Redactor responsabil: Septimiu Albini

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

INSTITUTUL TIPOGRAFIC DIN SIBIU

recomandă:

Articol de lege XXI. din anul 1886,
DESPRE JURISDICTIUNI,
și articol de lege XXIII. din anul 1886,
DESPRE PROCEDURA DISCIPLINARĂ.

Cu explicații și notițe de orientare.
Prețul 40 cr. v. a.

Nr. 28.506/VI. b.

Ordonanțe ministeriale

pentru introducerea legii comunale
(Art. XXII. din 1886.)

Prețul 12 cr. v. a.

Articol de lege XXII. din anul 1886,

DESPRE COMUNE.

Cu explicații și notițe de orientare.

Prețul 40 cr. v. a.

Împrumuturi de bani favorabile

primesc persoane independente, care au un quart anual și câștig regulat, și anume măiestri, negustori, funcționari, ofițeri, particulari, proprietari etc. după proporție, dela 50 fl. până la 1000 fl., ca credit personal, prelungă solvire ușoară de una sau trei luni cu camete de 6%.

Prelungă intabulare la cărțile funduare cu 4 $\frac{1}{2}$ % și 4% cu ori fără amortisare. Deslușiri dă:

G. A. Steiner, Budapesta
strada „Cont. Károlyi“ 12.

Întrebărilor în scris sînt a se alătura 3 buc. marce postale. [640] 2-3

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“ ÎN SIBIU, fundată în anul 1868

[529] 40

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: agurări de capitaluri pe casul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1884 fl. 541,489.74	în a. 1869—1884 fl. 388,229.15
în a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
în a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
în a. 1887 „ 57,939.61	în a. 1887 „ 42,436.01
Suma fl. 675,696.76	Suma fl. 510,102.40

1,185.799 fl. 16 cr.

Conform bilanțului pentru 1887 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
584.783 fl. 27 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cisnădiei Nr. 6, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Piperuș Petru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Flioaică nouă.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndrăgănitul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blastem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Bunica de Bojena Nemeová,** tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușoata.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndrăgănit.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nuscii-Împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-Împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei.“ Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărățune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român.“ Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumărățune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificade de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincal. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere invederită și aprefiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — avînd și o notiță istorică la fiecare sârbătoare, care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihustru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Brandă sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilarie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa-lele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pușii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca sâteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francoat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe baze sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op — cuprinzînd compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafuli ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparandi. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărțică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărțică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Sânteii Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.

Chiar acum au eșit de sub tipar

Omiliile

celui dintru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură-de-aur la epistolele sântului apostol Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu.

Traducerea aceasta este aprobată de consistorul metropolitan ortodox oriental din Cernăuți. Prețul unui exemplar cu porto-francoat e 60 cr. sau 1 leu 50 bani. Se poate procura dela editura opului.